

Radioamatöörit pelastuspalvelun tärkeä lenkki

Pelastuspalvelu ja sen tärkeät viestitoiminnot olivat esillä Teljän radioamatöörien kevätleirillä Porin Lampaluodossa.

SPR:n Satakunnan piirin tiloissa pidettyyn leiriin osallistui radioamatöörejä koko Satakunnan alueelta.

Pelastuspalvelumanagteri Matti Ampio sanoi radioamatöörien tarjoavan merkittävän lisän pelastuspalvelun viestijärjestelmiin.

– Monissa tapauksissa radioamatöörit ovat tarjonneet ainoan viestimahdollisuuden ulkomailla tapahtuneissa suuronnettomuuksissa, Ampio kertoi.

Satakunnassa radioamatöörien pelastuspalveluorganisaatio on ollut tiiviissä yhteistyössä sekä Suomen Punaisen Ristin että myös eri viranomaisten kanssa. Aika ajoin järjestetään yhteis toimintaharjoituksia.

Ampio muistuttaa, ettei pepa toiminta merkitse radioamatööreille toiminnan levittäytymistä uusille urille, vaan se on jo olemassaolevien voimavarojen käyttämistä kriisitilanteissa yhteiskunnan hyväksi.

– Radioamatöörien laitteet soveltuvat sellaisinaan myös poikkeusolojen viestiliikenteeseen. Tarvittaessa radioamatöörit alistetaan pelastuspalvelu viranomaisten käyttöön, Matti Ampio tiivistää.

Kevätleirin aikana tekniikasta puhunut Kaj Wikman totesi radioamatööreillä olevan käytössään monia viestijärjestelmiä, joita voidaan hyödyntää tositilanteissa.

– Eri taajuuksilla toimivien puheyhteyksien lisäksi radioamatöörit voivat kommunikoida keskenään myös niin sanotulla paketiradiolla, jossa yhteydenpito välineenä on tietokoneavusteinen radiojärjestelmä. Tästä liikenteestä jää myös mustaa valkoisella eli käyty liikenne taloituu tietokoneen muistiin. Käytännössä koko maa on jo mukana paketiradioverkossa, Wikman selvitti.

Viestijärjestelmät ovat Wikmanin mukaan hyvin haavoittuvia

– Pieni, mutta pippurinen. Vie vähän sähköä ja toimii vaikka Lapin korvessa, esittelee Teljän radioamatöörien pelastuspalvelumanagteri, nakkilalainen Matti Ampio, OH 1 FU rakentamaansa lähetin-vastaanotinyhdistelmää. Vasemmalla Tauno Karvo, OH 1 TD Porista ja taustalla Ilkka Ronkainen, OH 1 LXW Harjavallasta ja Hannu Suosalmi, OH 1 LWZ Merikarvialta.

– Jos kaikki muut järjestelmät pettävät, radioamatöörien cw- eli sähköysliikenne puskee läpi, olivatpa radiokelit millaisia tahansa, Wikman muistuttaa.

Antonio Gramscin hälytysvalmiuden

Matti Ampio pitää hyvin epätodennäköisenä, että radioamatöörit joutuisivat Suomessa mukaan laajemmalti pelastuspalvelun tositoimiin. On sen sijaan tapauksia, joissa suomalainen radioamatööri on ollut mukana välittämässä kiireistä lääkeapupyynnöä ulkomaiseen kohteeseen. Näissä tapauksissa apu on mennyt ajoissa perille.

– Viimeksi suomalaiset radioamatöörit olivat täydessä hälytysvalmiudessa silloin kun öljytankkeri Antonio Gramsci muutama vuosi sitten haaksirikkoitui Suomenlahdella, Matti Ampio muisteli.

Suomen Radioamatööriliitto on valtakunnallisella tasolla mukana vapaaehtoisena pelastus-

palvelun keskuustoimikunnassa ja työvaliokunnassa.

– Tämä velvoittaa meitä pitämään kerhotasolla yllä tietynasteista valmiutta, Ampio mietiskeli.

Kotimainen yhteydenpito on radioamatööreillä hyvin hanskassa. Tähän puoleen ei koulutuksessa tarvitse puuttua. Sen sijaan yhteistyötä viranomaisten ja eri yhteisöjen kanssa on hyvä aika ajoin harjoitella.

Kyynelradion amatööriverisio

Radioamatööri pääsee ääneen mistä tahansa, tarvittaessa vaikka Lapin korvesta.

Matti Ampion mukaan amatöörin valmispakkaus käsittää kahden metrin sekä 40:n ja 80:n metrin antennit, virranottojohdot sekä tietysti myös lähetin-vastaanotinyhdistelmän.

Hän kaivaa esiin pienen harrmaan laatikon, joka osoittautuu kaukopartioiden käytössä olleen Kyynelradion kotitekoiseksi versioiksi. Esimerkiksi sähkötyösavain on alkuperäinen Kyynel-

radion avain.

– Olen tällä pitänyt hyvällä menestyksellä yhteyksiä Lapista, Ampio kertoi.

Laitte on siis todellinen pelastuspalveluradio. Ulostulotehoa laitteella on vajaa watti, joten se kuluttaa vähemmän sähköä kuin esimerkiksi tavallinen taskulamppu. Ladattava akku riittää parin tunnin päivittäisiin yhteyksiin useiksi viikoiksi.

Ulostuloteholla ei siis ole ratkaisevaa merkitystä yhteyksien saamiseen. Tärkeää on sen sijaan hyvä antenni ja ennen kaikkea radistin taito. Yhteysväliä radiolla on riittävästi.

Nykyajan tekniikan huima eteneminen ja laitteiden hinnan halpeneminen on johtanut siihen, että laiterakentelu on amatöörin keskuudessa jäänyt vähemmälle.

– Antenneja taidetaan rakennella eniten, sanoi Kaj Wikman.

Myös erilaisia mittalaitteita, antenninvirityslaitteita ja sähkönsyöttöjärjestelmiä amatöörit rakentelevat Wikmannin mukaan myös jonkin verran homemade-periaatteella.